

24. 10. 2022

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Kdy má smysl využít služeb znalce nebo znalecké kanceláře?

Dnešní doba je velmi složitá a nároky kladené na statutární orgány či management společností, stejně jako na jednotlivce, jsou velmi vysoké. Pokud tedy činíte zásadní rozhodnutí v oblastech, ve kterých je ve hře mnoho, nabízí se využít služeb znalce nebo znalecké kanceláře a zajistit si tak kvalitní podklad pro své rozhodnutí.

Orgány veřejné moci to mají při rozhodování, zda a kdy přizvat znalce, relativně jednoduché, neboť se v mnoha případech mohou opřít přímo o znění zákona - například trestní řád v této věci mluví jasně, když v § 105 říká, že *„Je-li k objasnění skutečnosti důležité pro trestní řízení třeba odborných znalostí, vyžádá orgán činný v trestním řízení odborné vyjádření. Jestliže pro složitost posuzované otázky takový postup není postačující, přibere orgán činný v trestním řízení znalce.“* Obdobně se vyjadřuje občanský soudní řád. Jak je to však v soukromoprávních vztazích? Kdy je služba znalce nadbytečná a kdy naopak je to již dobrý nápad znalce přivolat? Při hledání odpovědi na tuto otázku se můžeme držet stejné logiky, kterou přináší výše citovaný § 105 trestního řádu. Pokud je otázka, kterou řešíme, komplikovaná, a zároveň její nesprávné vyhodnocení může pro společnost, statutární orgán či jedince znamenat značné riziko, je jistě dobrý nápad nechat si poradit od odborníka na danou oblast, a rozhodnutí následně opřít o jeho radu.

Kvalita znalců a znaleckých kanceláří by měla být garantována zákonem, když jsou na znalce a znalecké kanceláře nově kladeny velmi vysoké nároky a hrozí jim zásadní sankce při porušování jejich povinností. Znalec je navíc povinen znaleckou činnost vykonávat osobně, takže lze očekávat jeho osobní angažovanost, chuť pochopit zadaný úkol do detailu se všemi souvislostmi a odvést svou práci na nejvyšší možné úrovni.

V některých případech je povolání znalce, resp. vypracování znaleckého posudku dokonce vyžadováno zákonem - například v případě nepeněžitého vkladu do kapitálu společnosti s ručením omezeným. Takových případů však není mnoho. Mnohem více případů je takových, kdy je využití znaleckých služeb doporučeníhodné, nikoli zákonem požadované. Takovým případem mohou být například transakce mezi spojenými osobami. Právě na této oblasti si můžeme popsat, kdy již dává smysl znalce povolát a kdy využít služeb znalec naopak nelze. Abychom si mohli situaci vysvětlit co nejkonkrétněji, představme si, že jednatel české společnosti s ručením omezeným před dvěma lety uzavřel smlouvu o vnitroskupinovém financování s mateřskou společností sídlící v Německu. Nyní v této české společnosti probíhá daňová kontrola a jednatel musí odpovědět na otázku správce daně, zda je úroková sazba, kterou společnost hradí německé mateřské společnosti, tržně obvyklá a zda případně úhradou nadměrných úroků nevznikla společnosti újma či nedošlo ke krácení daňové povinnosti. Jistě se shodneme, že se jedná o velmi složitou otázku, na kterou není jednoduché odpovědět. Navíc je ve hře zásadní riziko - jak pro společnost v podobě případného doměření dodatečné daňové povinnosti a souvisejících sankcí, tak také trestněprávní odpovědnost jednatele. To je jistě případ, kdy lze využít služeb znalce nebo znalecké kanceláře doporučit.

Zde však přichází na řadu otázka, k čemu všemu se může znalec vyjadřovat. Pokud by zadavatel znaleckého posudku požádal znalce o vypracování znaleckého posudku na téma, zda postupoval s péčí rádného hospodáře, když podepsal danou smlouvu o vnitroskupinovém financování, znalec by

takový znalecký úkol měl odmítnout, neboť by jeho splnění odporovalo zákonu o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech, ve kterém je jasně dáno, že znalec nesmí řešit právní otázky. Pokud by však zadavatel položil otázku, jak vysoká byla tržně obvyklá úroková sazba k datu podpisu smlouvy o vnitroskupinovém financování, jedná se o znalecký úkol, který znalec splnit může. A právě v takto komplikovaném případě se jistě využití služeb znalce či znalecké kanceláře nabízí a právě předložení znaleckého posudku správci daně by mohlo celé daňové řízení výrazně zkrátit a pomoci oběma stranám při hledání odpovědi, zda ke krácení daňové povinnosti došlo či nikoli.

Pokud zůstaneme v oblasti převodních cen, což je oblast, která je v posledních letech jednou z hlavních priorit finanční správy a na kterou je tak zaměřeno značné množství daňových kontrol, nabízí se posouzení formou znaleckého posudku dále například pro oblast nehmotného majetku, kdy je ve formě znaleckého posudku možné připravit například nastavení licenčního modelu či určení konkrétní výše licenčního poplatku.

V každém případě je dobré myslet na to, že jakékoliv rozhodnutí, které činíme, budeme pravděpodobně muset někomu vysvětlit - ať už akcionářům, finančnímu úřadu nebo komukoliv dalšímu. A pokud chceme mít jistotu, že je naše rozhodnutí postaveno na kvalitních základech, je dobré využít znaleckých služeb.

Ing. Martin Koldinský

soudní znalec

Associate Partner

Rödl & Partner

[Rödl & Partner Tax, k.s.](#)

Platněřská 2

110 00 Praha 1

Tel.: +420 236 163 111

e-mail: martin.koldinsky@roedl.com

Další články:

- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)